

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 53.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

A nemzet és Khuen.

Makó, febr. 17.

A nemzet sorsának most már hamarosan el kell dőlnie. Vagy jobbra vagy balra. Hétfőtől kezdve folyamatosan következnek a teljes kiújulás. Hogy győz-e vagy bukik-e a nemzet ebben a döntő küzdelemben: tisztára magától a nemzetől függ.

Döntő lesz ez a harc. Évtizedekre, talán századokra vagy talán örökre dől most el, hogy milyen sorsot érdemel a magyar és hogy milyen sors vár rá.

Mert bizonyos, hogy a milyen sors következik rá, épp olyat érdemel. Éppen azért, mert sorsát önmaga határozhatja meg.

Van-e nagyobb hatalom ebben az országban, mint maga a nemzet? Lehet-e itt erősebb akarat, mint a nemzet akarata?

Mégis ma a nemzet nem hatalom s az akarata nem akarat. Oda állítják ma a - pálinkás butykosokat, a hivatalosztogatást, a terrort, a megvesztegetést s egész sorát az erkölcslenebb eszközöknek s mindezekre azt mondják Khuenék: - ezek a nemzet hatalma, ezekben van a nemzet minden akarata, ezek előtt ma mindenkinél töredék s fejet kell hajtania. Ezek a - minden ebben az országban s ami ezeken kívül van, mindaz tehetetlen és semmitse jelentő óriási - semmi.

A nemzet meg úgy nézett ki eddig, mintha dermedten, fásultan hallgatná Khuenéknak ezt az egész - cinikus beszédét, amelyekben magát a nemzetet semmibe se vették.

Khuen még csütörtökön is azt merre mondani, hogy amit ő akar, az a - nemzet akarata. Azt jelentette ki, hogy a nemzet nevében keresztül akar gázolni az egész ellenléken.

Gyalázatos cinikus hang ez, melynek éppen méltó peudantja az, amikor Khuen panaszkodik a választási - visszaélésekről. Ennyi cinizmust még egyetlen államférfi se tanusított a magyar parlamentben, ennyire még Tisza se merészkedett volt.

A történelemben azonban minden ismétlődik.

Tisza István gróf 1905. december 18-án hetikén dobta át a kesztyűt az ellenzékhez azzal a kijelentéssel:

- Vessünk véget a komédiának.

Tegnapelőtt Khuen-Héderváry Károly, a másik gróf szóról-szóra idézte Tiszának e kijelentését.

Tiszának akkor óriási többsége volt, épp úgy mint ma is, nagy számbeli többsége van Hédervárynak is.

Tisza mégis hamarosan letört, csufosan elbukott alig két hónapra a hetykélkedés után.

Nem lehet más sorsa Hédervárynak se. Csak hogy a Khuen bukása még hamarabb eljön és még - csufosabb lesz.

Mert csunya hazugság az, hogy a nemzet Khuenéknak mellett van. A nemzet eszméjé, érez s gondolkodik: így nem cselekedhetik - önmaga ellen. A nemzet nem lesz öngyilkos, mert ezt jelentené az, ha Khuenék akaratát érvényre segítené jutni. A nemzet élni, boldogulni, virágozni akar. Erkölcsben, szellemben s gazdaságban. Khuen pedig a nemzet erkölcsét, szellemét s gazdagságát akarja végleg letörni s mindörökre lehetetlenné tenni. A nemzet akarata nem lehet hát más, mint Khuenéknak s egész rendszerüknek a - végpusztulása.

A hétfői parlamenti csata nyitánya a mult minden gonoszságának a végét s a jövő minden jószágának a bekövetkezését jelenti be. A küzdelem döntő lesz s hamar véget ér. Khuenék győzelme a nemzet bukását jelentené, Khuenék bukása a nemzet győzelmét hozza. Az eredmény nem lehet kétséges.

A nemzet öntudatra ébredt, talpon van már is, hogy mellé álljon a parlamenti ellenzék nemzetért való nemes küzdelmének. De elszánt már arra is, hogy mindörökre végez a nemzet ellenségeivel.

Elbukik Khuen, a nemzet pedig megmarad s élni fog!

kp.

- Istentiszteletek a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket. Délelőtt 9 és délután 3 órakor a belvárosban Kun Zoltán segéd lelkész, újvárosban ugyanekkor Dérczy Imre segéd lelkész, a Honvédban Nagy Károly lelkész, a Békési-uti iskolában Kocsis János külterületi hitoktató, a Rákosi iskolánál Bereczky László lelkész prédikálnak.

A szökés párosan.

„Ezt a szerelem tevé.”

- Lapunk tudósítójától.

Makó, február 17.

Romantikus, kalandos szerelmi história foglalkoztatja most két város hatóságát. Két város között fűződik ennek a sajátos szerelemnek a szála, de a közel jövőben, úgy lehet: véres merénylet szakítja végét a tur-retur szerelemnek.

Egy szabadkai ismert jómódú iparosnak van egy 18 éves fekete szemű leánya: a Böske, aki nagyon kalandos természetű. Jól érzi magát a szülői házban, csak az ellen vannak súlyos kifogásai, hogy az ottani férfinemű fiatalok még mindig csak a kisleányt akarja benne észrevenni és még csak futólagos flörtre nem hajlandók. Böskenek ezen a nagy baján egy tüzes szegedi ember segített.

A 23 éves fiatalember egyik utja alkalmával ismerkedett meg a szép Böskevel. Udvarolni kezdett neki az - apa háta mögött. Csakhamar odáig vitték a dolgot, hogy az apa elé járultak és kijelentették, hogy nem tudnak élni egymás nélkül.

Az apa erre felelet helyet előzékenyen kinyitotta az ajtó mindkét szárnyát, urfi pedig elérte a választ, kísértalt és megállott az utcasarkon. Másnap egy kis leánykával fogott a város népsége. Szeged viszont egygyel szaporodott. Az urfi egyszerűen megszöktette Bösikét, felültette vonatra és elvitte Szegedre.

A bőszi apa később szintén vonatra kapott és utánuk ment, - hamar felfedezte a boldog szökevényeket és Bösikéjét azonnal hazavitte. Egy héttel később megismétlődött az eset. Az urfi oda utazott szerelméért, pár óra ügyes manőverezés után felszabadította az apai kötelékek alól és - megint megszöktette.

A most már kétszeresen bőszi apa minden gondolkodás nélkül, ismét utánuk ment. A leányt most már ünnepélyesen elverte és visszahozta. Négy nap mulva azon-

ban Bösike ismét Szeged vendége volt, sőt amikor az apja utána ment, Szegeden az állomáson, jegyváltás után, megint elszökött tőle. Ötször egymásután ismétlődött ez az érdekes, pikáns szerelmi história. A leánya pedig most is Szegeden van.

A végsőkig felizgatott kedélyű apa most már megunt a dolgot nem ment többé a leánya után, hanem följelentést tett leányszöktetés címén az urfi ellen.

Ugyanekkor pedig azt a szövegű levelet írta Szegedre:

„Ha vissza nem adja a leányom az a subanc, revolverrel megyek utánok, nem tűröm a gyalázatot.

Emiatt meg a Don Juan jelentette fel az öregét, mert életveszélyes fenyegetést lát a levélben. - Most folyamatban vannak a kiadatási eljárások, amelynek megint alapos verés lesz a végük és lehet, öt nap mulva új szökés... Mert hát ilyen a szerelem azt a kutyafáját!

A nagy harc kitörése előtt.

A verekedő turnus.

- Express tudósítás.

Budapest, febr. 17.

Még egy nap és megindul a parlamenti harc, amely most már kikerülhetetlen.

A munkapárt minden tagja valami sikerült terven töri a fejét. Mindenkinek van egy gondolata, hogy lehetne letörni a renitens ellenzékét és lehetetlenné tenni a technikai obstrukciót. Tisza legelső sorban az elnökségre gondolt, a miniszterelnökséggel bizalmas értekezletre hívatta össze az elnökség tagjait s ezen az értekezleten kiderült, - hogy az elnökség sem áll kötélnek. Erről a

Fontos!

A farsangi ünnepekre

a legjobb és legolcsóbb borok, kőbányai sörök és mindennemű pálinkák, rumok és liquörök.

A legolcsóbb bevásárlási telep

Iritz Sámuelözü. cégnél

Makón.

munkapárt *Návay* Lajos tegnapi nyilatkozataiból meg is győződhetett. Az alelnökök pedig mindenben alkalmazkodnak ahhoz a módhoz, ahogyan *Návay* a házszabályokat minden befolyástól menten kezelni akarja.

Mint hogy az elnöki erőszakra nem lehet számítani, a munkapárt vezetősége más tervet kovácsolt ki. Ismét turnusokba osztotta a munkapártot s az első, az ugynevezett *verekedő* azt a hangzatos feladatot adta, hogy *fizikai és morális erejének súlyával nehezédjék a törpe minoritásra*. Ettől a tervtől azonban a függetlenségi párt nem ijed meg.

— *Iam vidi alios ventos!* — mondotta ma *Justh Gyula* munkatársunknak s hangján megérezte, hogy nem félti pártját a „*verekedő*” turnus terrorizáló szándékától.

Holnap az összes pártok értekezletet tartanak. A függetlenségi párt határozata egységesen a harc folytatása lesz, a pártonkívüliek csoportját pedig ezzel teljesen megegyező. A Kossuth-párt nem lát okot arra, hogy első határozatát megváltoztassa s azért tagjainak szabad kezét nyújt arra, hogy a technikai obstrukcióban tetszésük szerint résztvegyenek.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Elítelt kereskedő.

Egy tréfa — 100 korona.
(Saját tudósítónktól.)

Makó, febr. 17.

A szegedi törvényszék büntető tanácsa tegnap 100 korona pénzbüntetésre ítélte egy makói kereskedőt azért, mert az megengedett magának egy rossz — amint ő mondta — *tréfát*. A kereskedő az ítéletbe bele is nyugodott, így az jogerős lett.

Még a múlt év május havában történt, hogy a főtér egyik üzletében több kereskedő a makói hagymakereskedés egyik másik kérdéséről élénk vitába elegyedett. A vitázók közt volt *Iritz Nándor* és *Klein Gábor* is, a kik szintén hagymakereskedők.

Arról is szó esett a vita hevében, hogy egyik kereskedőnek jobban megy az üzlet, mint a másiknak s igyekeztek azt is megfajteni, hogy miért is van ez így.

A mint így folyt köztük a szóharc, egyszer csak *Klein Gábor* odafordul *Iritz Nándor*hoz, a kinek a felesége a makói postán távirat és telefon-kezelőnő.

— Persze, könnyű magának jó üzleteket csinálni, a mikor a felesége megmutogatja az érkező üzleti táviratokat.

Iritz Nándor erőlyesen visszautasította ezt a beszédet, a mely nem volt más, mint *Iritz Nándornak* hivatalos titok megszegésével való meggyanúsítása.

De ennyivel meg sem elégedett *Iritz*, hanem azon felül még a felesége feljelentette *Kleint* a büntető bíróságnál is — rágalmazás miatt.

A büneselokvény közhivatalnok ellen követtétvén el, az ügyészség hivatalból vállalta a vád képviselét.

Kleint csakugyan vád alá is he-

lyezte a törvényszék hivatalból üldözendő becsületsértés vétsége miatt.

Ebben az ügyben tartotta meg tegnap a fő tárgyalást a szegedi törvényszék mint büntető bíróság.

Klein beismerte, hogy a eselekvőnyt elkövette, de azért nem érezte magát bűnösnek, mert — mint mondá — csak éppen — *tréfált*. Csak tréfa volt az, a melylyel senkit sem akart sérteni s ha mégis sértve érzi magát *Iritzné*, hajlandó tőle bocsánatot kérni.

Sem *Iritzné*, sem az ügyészség nem elégedett meg ezzel az elégtellel, hanem ítéletet kértek *Klein* ellen.

A törvényszék rövid tárgyalás után meg is hozta ítéletét, mely *Kleint* bűnösnek találta a becsületsértésben s ezért 100 korona pénzbüntetésre ítélte s kötelezte a költségek megfizetésére is.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben. *Klein* se felebbezett, hanem nyomban kifizette a 100 koronát. Csak annyit sugott oda az ügyésznek:

— No hát, nem volt ez nekem drága — *tréfa*?

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptára. Február 18. Vasár. Római kath. C. Fars. v. Gör. kath. Február 5. A Vajh. — Nap két 7 óra 4 perckor, nyugszik 5 óra 24 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható, délen helyenként csapadékkal. — Sörgőnyomrogás: Enyhe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 4-4 fok Celsius.

Február 18-án. A makói társadalmi egyesület táncestélye a Koronában.

Február 19-én. A makói eszmadiaipartársulat táncmulatsága *Urdeky József* vendéglős nagytermében.

Március 2. A vendéglősök bálja a Koronában.

Március 3-án. Függetlenségi és 48-as III-ik olvasóköri bálja a Koronában.

— A mérnöki hivatalból. Tegnap már megírtuk, hogy *Kolossy Jenő* városi főmérnök állásáról lemondott. A lemondást a polgármester azonnal tudomására hozta az alispánnak, aki ma értesítette a város polgármesterét, hogy a főmérnök lemondását elfogadta. *Kolossy Jenő* főmérnök lemondása folytán a város mérnöki hivatala teljesen műszaki vezető nélkül maradt, mert a már régebbi idő óta üresedésben levő segédmérnöki állásra megfelelő pályázót az állás meghirdetése után sem kapott a város. A segédmérnöki állás betöltésére vonatkozólag tehát sürgős intézkedésre volt szükség, mert a mérnöki hivatal műszaki vezető nélkül nem maradhatott. A segédmérnöki állást a polgármester ma töltötte be. Ideiglenesen *Tóth Miklóst*, ki erdészeti főiskolát végzett, bízta meg a mérnöki hivatal vezetésével. Az új segédmérnök, kinek *Gera Sámuel* főjegyző, *Hajdu János* városi főszámvevő és *Pákh Kálmán* gazdasági szaktanácsos közreműködésével a mérnöki hivatalt átadta, már el is foglalta állását.

— A Petrovics—Simon ügy. A szegedi ítéletábla befejezte a felebbzési tárgyalást a Petrovics—Simon büntető ügyben, az ítélet kihirdetését azonban a nagy anyagra tekintettel e hó 24-ikére halasztotta.

— A Kossuth-park elhanyagolása. Néhány évvel ezelőtt nagy ünnepek között leplezte le Makóváros közönsége Kossuth Lajos szobrát. Ennél több szobra nincs is

Makóvárosának, nem úgy, mint más városoknak, hol több emlékmű van. Mikor Kossuth Lajos szobrát városunkban nagy ünnepek között leleplezték, ugyanakkor Makóvárosa vette át a szobor gondozását, a körülötte levő park és kerítés rendben tartását. Jó idő mult már el a szobor leleplezése óta. A park is szépen fejlődik, bár senki sem gondolja. Igaz ugyan, hogy az ott elhelyezett disz-bokroknak nincs is valami különösebb gondozásra szükségük, de annál inkább a parkot körülvevő kerítésnek és az alépitménynek. Ez bizony ugy néz ki, hogy szégyenére válik a városnak. Egyetlen szobrunk van és még annak az egynek környékét sem tartjuk rendben. Közéledik március 15-ike, mikor megjelenünk minden évben a nemzetet sirjából feltámasztó Kossuth-szobránál. Jó volna, ha a város akkorra rendbe hozatná a szobor környékét, mert hiszen ez kötelessége.

— Gyógyíthatatlan betegségnek tartották évszázadok óta az Epilepsiát. E régi hit azonban újabban elveszti jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti Specialista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerével a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor (Budapest Nagykorona-utca 18.) ki gyógyulást keresőknek díjtanul ad fölvilágosítást.

— Tiszujtítás Csanádpalotán. Megemlékeztünk már arról, hogy Csanádpalotán *Turi Pál* községi bíró és *Asztalos Bonaventur* községi pénztáros lemondottak állásaikról. A községi képviselőtestület *Ursinyi Endre* dr. szolgabíró közbenjöttével ma délelőtt töltötte be a megüresedett állásokat és pedig községi bíróvá megválasztották *Asztalos Mátyást*, pénztárnokká pedig *Sojnoczki Istvánt*.

— A református egyházból. A makói református egyház presbiteriuma hétfőn délelőtt 9 órakor Nagy Károly elnök lelkész kir. tanácsos elnöklete alatt rendes gyűlést tart.

— Neményi Imre köszönete. Aból az alkalomból, hogy a király *Neményi Imre* dr. Csanádvármegeye volt kir. tanfelügyelőjét a tanügy feljelentése körül elért sikeres működéséért a Ferenc József-rend közép keresztjével tüntette ki, a makói református iskolák tanítótestülete meleg hangu tevében üdvözölte. *Neményi Imre* dr. a református tanítótestület üdvözlését ma a következő levélben köszönte meg:

Mélyen Tisztelt Tanítótestület!
A nagytekintetű tanítótestületnek legfelsőbb helyről ért kitüntetésem alkalmából hoztam juttatott szives jókívánatait hálás köszönettel vettem és méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy miután minden olyan intézmény, mely a magyar nemzeti kultúra szolgálatában fejt ki és érvényesíti áldásos munkásságát, minden időben közel állott és fog a jövőben is állani a szívemhez, a nagybecsű megemlékezés sokszorosan fokozott mértékben jól esett lelkemnek. Öszinte köszönetem megismétlésével, a nagyérdemű tanítótestület szives üdvözléssel köszöntöm. Budapest 1912 február 16. Dr. *Neményi Imre* miniszteri tanácsos.

— Meghívó. Kérem a makói társadalmi egyesület választmányi tagjait, hogy 18-án, (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor az egyesület helyiségeiben választmányi ülésre összejönni sziveskedjenek. Tárgy: A közgyűlés előkészítése. — Elnökség.

— Orvosi szolgálat vasárnap délután. Mult vasárnapi számunkban közöltük, hogy a makói orvosok közös megegyezés alapján vasárnap délután 3 órától kezdve sem rendelést nem tartanak, sem rendszeres beteglátogatást nem végeznek. A sürgős megbetegedések orvosi ellátását azonban felvállva 2-2 inspekción orvos végzi el. Holnap, vasárnap délután ezt a szolgálatot dr. *Dózsa Lajos* és dr. *Paku Imre* látják el. Tehát, akinek valami sürgős baja van, hozzájuk forduljon.

— Hymen. *Makuczka* Karácsony makói tanyai állami iskolai tanító eljegyezte *Tókos Izsák* állami iskolai igazgató nagyműveltségű kedves leányát *Juliskát*, a ki szintén állami iskolai tanítónő.

— Csak Mautner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— Az új rendőrbiztos. A rendőrlétszám emelése folytán egy második rendőrbiztosi állás szervezése is szükségessé vált. A képviselőtestület ezt is elhatározta. A polgármester az állást meghirdette s mint már tegnap megírtuk *Kocsis József* megyei úrnok erre az állásra pályázatát benyújtotta. A polgármester ma *Kocsis Józsefet* rendőrbiztossá kinevezte.

— Kőri értekezlet. A makói függetlenségi és 48-as II-ik olvasóköri holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órakor saját helyiségében értekezletet tart, melyre szuton hívja meg a tagokat az elnökség.

— Köszönetnyilvánítás. A sertés-kereskedők és hentések báljövendelméből *Kovács János* ur 20 koronát juttatott az evangélikus szegény gyermekek javára. A vett adományért ezúton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— Julcsát hazahozták. *Pap Juliánna* makói illetőségű leányzó tegnap névnapja alkalmából Szegedébe rándult kisdud szerelmi ügyeinek elintézésére véget. A kirándulás azonban nem sikerült, mert az ottani rendőrség előállította és ma kényszerutalvással haza toloncolta.

— Pali, mint olyan. Kevés ember született erre a világra, aki olyan hamar népszerű és az egész világon közkedvelt lett volna, mint *Pali*. *Pali* nagyon sok van ebben az országban, sőt itt a szűkebb honhazában is, az a *Pali* azonban, akiről most szó esik, csak egy van az egész világon, de azt azután ismerik mindeműt. *Jókedv*, hangos kacaj két a nyomán már a pusztá megjelenésének is s ez addig fokozódik, hogy szinte könyök hullanak a közönség szeméből. A mozik *Palija* az, aki mindenütt ront-bont s hozzánk vasárnap délután és este olyan fényes műmussorral állít be, hogy a közönség órákon át ki nem jön a kacagásból. Tíz mulatságos történeten kívül a közönség megkapja a *Palit* alkotó színművészek a fényképét is, hogy annál emlékezetesebb legyen előtte ez a kacagó est.

x *Aki szép*, fajtisztá szőlőt akar, *Vityé Miklós* Ócsanád (Torontálmegeye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőültvénytelepéről hozasson olványokat, mely telepet a olvasóinknak a legjobb ajánlhatjuk.

— Anyakönyvi hírek. *Házasságra* jelentkeztek. *Harcás Sámuel* Nagy Gy. Erzsébettel, *Veréb András* Hoppe Máriaival, *Panyor Sándor* Bódi Viktóriával, *Borka István* Borka Erzsébettel, *Siket Sándor* Kis Eszterrel, *Varga Sándor* Kocsis Rozáliával, *H. Kovács Ferenc* Szirbik Eszterrel, *Kovács Károly* Fehér Ilonával. *Házasságot kötöttek*. *Breuer Zoltán*

Petró Margittal, Mészáros Pál Szilágyi Juliannával, Hajdu János Szabó Erzsébettel, Katkó József Tamás Etellel, Strasser Ferenc Péli Juliannával, Elhaltak, Báló József 6 napos, Neumann Jolán 30 éves, Sába József 16 napos korában.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:
Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Mulatság.

Makó, febr. 10.

A társadalmi egyesület bálja. A makói társadalmi egyesület, mint minden esztendőben, az idén is megtartja farsangi mulatságát is. Ez az egyesület minden mulatsága nevezetessé lett arról, hogy valamennyi kitűnően sikerült, mert alig van estély, melynek közönsége olyan jól érezte magát s olyan nagyszerűen mulatna mint városunk ezen tevékeny egyesületének mulatságain. Hogy az idén is csak így lesz, erre teljes biztosítékot nyújt egyfelől az a válogott, szép közönség, mely máris törzsközönsége lett a társadalmi egyesület estélyeinek, másfelől biztosítékot nyújt maga a rendezőség is, mely mindent elkövet, hogy aki csak megjelenik ezen a mulatságon úgy érezze magát, hogy mindig megemlegetse, hogy ott milyen jól mulatott. Az egyesület e hó 18-ikán (vasárnap) este tartja mostani farsangi mulatságát. Ez estélyre a belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. A zenét a méltán hírneves *Purcsi* Károly elsőrendű zenekara játssa.

— Csizmadia ipartársulat bálja. Minden farsang legelevenebb, leglátogatottabb mulatsága szokott lenni e csizmadia ipartársulat bálja. Ennek a bálnak egy különös, de egyben kellemes érdekessége is van. Az nevezetesen, hogy aki ezen megjelenik s befizeti a belépődíjat, nem kell tovább arra is gondolnia, hogy ha tánc közben vagy mulatás közben megszomjazik, újra csak költenie kell. Ezen a mulatságon ugyanis mindenki ingyen kap bort a menyit neki jól esik. Hogy a kinek már nem is esik jól, mégis inni akar, ne ihassa le magát, erre a tapintatos rendezőség vigyáz. Nincs is példásabb rend s fegyelem talán egy mulatságon se, mint itt. Ős eredeti, céhbeli jó mulatság ez, melyen minden megjelenő kitűnően sikerüljön. Ez idén is bizonyára teljes sikerű lesz. A mulatságot *Erdeky* József Baresay-utcai báltermében, mint minden esztendőben — most is farsang másodnapján, e hó 19-én tartják. Belépődíj páronként 3 korona 28 fillér, egy férfi 2 korona 40 fillér, egy nő 1 korona 20 fillér. A bál kezdete este 7 órakor.

— A református egyház bálja. Folyó hó 25-én tartja a református egyház ez idényben második bálját. A reformátusok bálja régóta híres arról, hogy a ki feszitelenül hamisítatlan jó magyaros mulatságban óhajt részt venni: ott része lehet benne.

— Felülfizetések. A munkás önképzőkör február 11-én megtartandó táncvigalmán felülfizetni szivesek voltak: *Dr. Kiss Pál* 6 koronát. *Návay Lajos* 5 koronát. *Szilvássy Alajos* 3 koronát. *Kocsis Sándor* 2 koronát. *G. M.* 2 koronát. *Gaal János* 1 korona 40 fillért. *Kollek Ferenc* 1 korona 20 fillért. *Ratkay László* 1 korona 20 fillért. *Dr. Holler György* 1 koronát. *N. N.* 1 koronát. *Szedő Gábor* 1 koronát. *Dávid Jánosné* 80 fillért. *Kolimár Pálné* 60 fillért. *Török Béla* 60 fillért. *Csikós Pál* 40 fillér. *Sz. T.* 20 fillért. *Szentpéteri Imre* 20 fillért. *ösv. Alföldi Mihályné*

20 fillért. *N. N.* 20 fillért. *Sirokmány István* 20 fillért. *N. N.* 20 fillért. *B. Szücs Péter* 20 fillért. Fogadják a nemesszivü adakozók az elnökség hálás köszönetét.

— A makói honvédtársasági társaság 1912 február hó 4-én tartott táncvigalom alkalmával felülfizettek: *Dr. Kiss Pál* 10 koronát. *Erdei Sámuel* 2 koronát. *Gyenes Mihály* 2 koronát. *Páhány István* 1 koronát. *Krizsán János* 1 koronát. *Vajda Ferenc* 1 koronát. *Pallagi Imre* 1 koronát. *Nagy János* 1 koronát. *Baranyi Imre* 1 koronát. *Patkós Albert* 1 koronát. *Vigh Pál* 80 fillért. *Krajcsóvics Imre* 80 fillért. *Bernát Imre* 80 fillért. *Papp Sámuelné* 60 fillért. *J. 60 fillért.* *N. N.* 60 fillért. *K. P.* 60 fillért. *Nagy Gy.* *Márton* 60 fillért. *Nagy Imre* 50 fillért. *Nagy Sándor* 40 fillért. *Joó Sándor* 40 fillért. *Szendi József* 40 fillért. *Herezeg Károly* 40 fillért. *Hajdu Sándor* 40 fillért. *Bagaméri Ilésné* 40 fillért. *Kis Péter* 40 fillért. *Kis József* 40 fillért. *S. Nagy Mihály* 40 fillért. *Sáfr József* 40 fillért. *Körösi János* 40 fillért. *Szabó Mihály* 40 fillért. *Nagy István* 40 fillért. *Nagy Imre* 40 fillért. *Ferkovics András* 40 fillért. *Mészáros József* 40 fillért. *Szibrik Sándor* 40 fillért. *ifj. Csomor Sándor* 40 fillért. *Csávás János* 20 fillért. *N. N.* 20 fillért. *N. N.* 20 fillért. *Csapó Antal* 20 fillért. *Vidovics József* 20 fillért. *N. N.* 20 fillért. *Batka István* 20 fillért. *Herezeg Ferenc* 10 fillért. Nagy szives adományokér ezuton mond hálás köszönetet az elnökség.

Rejtvénypályázat.

I. Számrejtvény.

- 16. 6. 5. 25. 7. Jó, ha sok van.
- 22. 4. 27. 2. Alföldi város.
- 21. 23. 26. 28. 3. Egy nemzet Ázsiában.
- 16. 11. 15. 23. Női név.
- 17. 19. 10. 31. Testrész.
- 12. 24. Cipész szerszám.
- 1. 9. 3. 9. 29. Szép, aki ilyenell rendelkezik.
- 8. 14. Alló víz.
- 20. 30. Régen így irtak.
- 1—31. Közismert közmondás.

II. Tréfás rejtvény.

Egy fiutól kérdezték, hány éves. Ő ezt felelte: Bátyám nálam négy évvel idősebb, apám pedig háromszor olyan idős, mint én. Ők ketten együtt 60 évesek. Kérdés: Hány éves a fiu?
Megfejtők neveit lapunk e hó 27-iki számunkban közöljük s köztük egy rendkívül értékes könyvet sorolunk ki.

NYILT-TÉR. *)

(* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Feledhetetlen megboldogult
kisfiunk

Gera Palika

folyó hó 16-án történt gyászos végtisztességtétele alkalmával mindazon rokonok, ismerősök, jó barátok és szomszédok, kik részvétükkel fölkerestek bennünket, fogadják ezuton leghálásabb köszönetünket!

**Gera Pál és neje
Gera Mária.**

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (175)

XIX.

Mózes csodája.

Nem volt többé képes velem jönni messze és érdekes kirándulásaimra, melyeket évek hosszú során együtt megtettünk. Bőre elkezdett fonnyadni, ráncosodni s lassankint valóságos vénasszonyos lettegsz megjelenése. E miatt aztán borzasztó levertség és mély bánat vett rajtam erőt.

Most aztán jobbára otthon tartózkodtam, részint mert most már teljesen ismertem az egész környéket s nem volt kedvem további kutatásokra, részben pedig, mert hiányzott odaadó nőm társasága és megbecsülhetetlen segédkezése.

Állandón abban a reményben ringattam magamat, hogy Yambának csak muló baja van s hogy betegsége főként és legelső sorban azoknak a csapásoknak tulajdonítható, melyek bennünket utóbbi időben sújtottak. De mindinkább gyöngült s így végre ő vele együtt én is kénytelen voltam belátni, hogy nem soká viszi. Mindamelllett soha egy szóval sem tettünk említést erről a katasztrófáról; s ha olykor komolyan szegedtem rá a szememet abban a hiu reményben, hogy valamely kedvezőbb előjelet fedezhetek fel, a szegény beteg úgy tett, mintha nem venné ezt észre.

Voltak mégis napok, mikor jobban érezte magát. Ilyenkor kivítem őt magammal sétálni. És ő, a szegény teremtes, csakhogy megnyugtasson s örömet szerezzen nekem, velem jött, de tulbecsülte az erejét, a karomra támaszkodott, erőködött, de végre is kénytelen volt megvallani, hogy nem bír tovább jönni, egészen ki van merülve.

Nem sokára azután kénytelen volt végképen otthon maradni; és a mint napról-napra gyöngébb lett, minden bátorságát összeszedve elárulta előttem, hogy közeledni érzi a végét és inkább örül ennek, mert most már képes leszek visszatérni az én népemhez — ahöz a célponthoz, a mely hosszú évek során folyvást a szemem előtt lebegett. Elmondotta, hogy ez most már nem olyan nehéz dolog, miután már több ízben érintkezésbe jutottam fehér emberekkel. És e mellett már korábban hirt vettünk róla, hogy táviróvonalat kezdenek építeni Ausztrálián keresztül Adelaiddól a Darwin öbölbe.

A mint szegény Yamba a haláláról kezdett beszélni előttem, egészen megtörtem. A gondolat, hogy elragadja őt a halál tőlem, olyan kegyetlen volt, hogy elképzelése valósággal eviselhetlen volt rám nézve s levettem magamat mellé az ágyra metsző kinaim és gyötrelmeim által marcangolt kebellem.

(Folyt. köv.)

Házak, háztelkek,

földbirtokok eladásra és bérbeadásra előjegyezve vannak az ingatlanokat közvetítő irodánál Orosházán.

Evangélikus bazár 47. szám.

Vevők és bérelni szándékozók díjat nem fizetnek.

Tudakozó levelekhez válaszbélyeg kéretik. Kiváló tisztelettel

Aczél Károly.

Üzlet áthelyezés!

Értesitem a n. é. helybeli és vidéki vásárló közönséget, hogy a Megyeház utcai

fűszerüzletemet

végleg az Aradi utcai saját házamba helyeztem át, hol raktáron tartok mindenféle fűszereket, lisztet, festékárut. Pontos és jó kiszolgálást biztosítok előre is. A n. é. közönség szives párfogását kéri teljes tisztelettel:

Kapusy Mihály.

Kiadó üzlethelyiség.

Főtéren levő házamban egy

üzlethelyiség

folyó évi május hó 1-étől házsonbérbe kiadó. — Értekezzen hetni lehet

Dr. Dózsa Simon

ügyvéd irodájában.

Ház és földeladás.

A Zubreczki-féle, komlósi-ut mentén fekvő 12 kat. hold föld tanyaépülettel együtt, amely üzleti célokra is alkalmas és a Baross utcai 211. régi sorszámu ház örökaron és szabad-ház kézből eladó. Értekezhetni lehet *Mágori Sámuel* közs. bíró ggg tulajdonossal.

Ház- és szatócsüzlet eladás!

A Honvédtársaság legrégebb és legnagyobb forgalmu

szatócs-üzlete

dohány- és italmérési joggal, házzal együtt előnyösen eladó.

Értekezhetni lehet

Kocsis Sándor tulajdonossal

Makó, Damjanich-utca 165. sz.

Lapkihordó-fiuk

felvételnek a kiadóhivatalban.

453—1912. tkvi szám. II.

Póthirdetmény.

A makói kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a budapesti állatvásár pénztár Rt. végrehajtónak Kádár Sándor és neje Börcsök Erzsébet végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. s jar. iránti végrehajtási ügyében 131/1912. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a makói 16958. szjtkben A. +. 904. hrsz. a. felvett ház s beltelekre 1284 kor. kikiáltási árban a makói kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság helyiségében 1912. évi április hó 9 napjának d. e. 9 órájára kítűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján Dózsa B. Sámuel végrehajtató érdekében is 130 kor. tőke követelés s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Makó, 1912. évi január hó 23 napján.
A kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság. *Chamilla s. k.* kir. jbiró. A kiadmány hitelül:

Zsiga János,
kir. telekkönyvvezető.

**Csanádvármegye
térképrajzát**

a „Magyar Földrajzi Intézet“ (p. Kogutowitz) Egressy Péter-től átvette s azt vésett, színezett, művészies II. kiadásában, emellett olcsón 1912. év tavaszán fogja közrebocsájtani. Addig is a fenti műintézet térképkiadványai, valamint Egressy földrajzi vezérkönyve és feladatos füzetek, melyeknek kitételese a tanulók legkedvesebb magánfoglalkozását képezi s a tanító uraknak oly kényelmére szolgálnak, hogy — mondhatni — segédtanítót pótolnak, — beszerezhetők: Gaál László makói könyvkereskedőnél. 318

Gőzgépek javítását,
valamint magánjárókká való átalakítását a legmodernebb szerzőszámok segélyével, a legpon-tosabban és legolcsóbb árban, **kedvező fizetési feltételek** mellett eszközöl

Gulácsi János vasipar telepe és gépraktára Makó, Dessewff-tér 31. szám.

A nagylaki kendergyár közelében levő földemre

feles kertészt

keresek hagymatermelésre; ugyanott eladó 200 kg. száritott dughagyma. — Értekezhetni lehet **Kupcsok Lajos** tanítóval Nagylak.

0 0 Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben).

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat birtuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.
A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legkövetelmesebben megfelelő „Johnston“ kévekörtáratógép, fűkaszáló gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
Magyarországi vezérképviselő: Szűcs Zsigmond.

0 0 Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben).

338 **Művész**

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának

Wagner a „Hangszer Király“-tól, Budapest, József-körut 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes diszfoárjegyzéket ingyen.

A köztudatba ment át,
hogyan csak 170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,
VI., Gyár-utca
28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda disz-főárlistát, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! KALLAI LAJOS hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Hirdetmény.

Közhírré tételük, hogy Csanádpalota tulajdonát képező négy darab mustra kan folyó hó 20-án délelőtt 9 órakor és 5 darab nyugoti fajú hizó bika folyó évi március hó 14-én délelőtt 9 órakor el fognak adatni.

Községi előjáróság.

Kiadó.

A Lonovics-sugáruton Dr. Kiss Pál ügyvéd-től vásárolt új házban egy két szobás lakás és egy butorozott szoba bérbe kiadó. — Értekezni lehet nálam Takács Orsolyánál Eötvös-utca 9. szám alatt.

Biztosítom

hogyan nem bánja meg ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb-és modern hárfia ütő ingaórárt akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Földeladás.

A bánomban egy napos puszta-föld (házhelynek is alkalmas) szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Szabó Bálinttal Hosszu-utca 18. ujszám.

Föld és házak.

Kigyó-utca 18. szám, Csokonai-utca 7. számú és a Kálvin-utca 31. sz. alatt levő házak a jutányos áron kiadó, esetleg örök áron eladó. Egy-egy ház 2-3000 koronával megvehető, a hátralék több éven át törleszhető. A Kigyó-utcai ház üzlet, vagy kovácsműhelynek alkalmas. A Kigyó-utcai sarok rész üres házhely külön is eladó. A csanádpalotai állomás mellett levő 53 kishold föld gabona vagy hagyma alá jutányosan kiadó, esetleg feléből is kiadó.

Görbe János tulajdonos, építési vállalkozóval, Kigyó-utca, 18. sz. a. Makón.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Figyelem!

A „Menyasszony“-hoz címzett a rőfös- és divatáru üzletbe a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli ujdonságok, amelyek rendkívül olcsó árért lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére bocsátva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsóért csakis ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
Legujabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 1-90 frt.

Legfinomabb lüszter 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.

Gyapju posztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.

Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.

Legujabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.

Legujabb flanel parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.

1/4 Berliner kendő, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.

Kelengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.

Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. mtr.

Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.

Czérna-zephier, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olcsóért kaphatók.

Kertész keresztetik azonnali felvételre, aki amerikai-szőlő, mindenféle gyümölcsfa, konyha-kertészet, kisebb virágskert, üvegház és melegági kertészetben teljesen jártas. Cim a kiadóban

Aki italmérési üzletet esetleg házzal együtt szándékozik eladni, tudassa címét a kiadóhivatalban.

Szép zöld leveles **here=széna** állandóan kapható Iritz Sámuel özv. cégnél, ugyanott két kazal **here=szalma** és trágya eladó.

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi **törköly, kék szilva, barack és seprő-pálinkák, legjobb borok és kőbányai sörök** kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárban szerezhetőek be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

— Mit következtethet ön abból, ügyész ur? — De a kalapot Santafusca körül találták. — Nagyon helyes. És tovább? — És a barátot többé nem látták sehol. — Miért beszéli ezt el nekem? — Nagyon erős a látszat, hogy meggyilkolták. — Meglehet. De mennyiben az én hibám ez, kedves lovag ur? — A báró villájában találták. — Mit? A kalapot vagy a barátot? — A kalapot. — Az én villám mindenki villája és a Salvátor kecskéi nagyobb urak ott én nálam. Tehát iassan a testtel, ha szabad kérem. Fontolja meg mégis egy kisé, mielőtt igen nagy horderejű vádak emel egy nemes... a birodalom egyik legregibb családjá ellen. — Egyébiránt: ki ez a barát! Én sohasem ismertem őt, nem is láttam. Ellenben panaszt emelhetek, hogy legott nem értesítettek a dologról és tiltakozom a nevemmel való visszaélés ellen ebben az ügyben.

A báró ezt a képzelt párbeszédet folytatta, miközben úgy ahogy tudta, rendbe igyekezett hozni az öltözetét. És minél messzebb haladt fenhangan folytatott önvédelmében, annál inkább megüledni kezdett benne a meggyőződés, melyet másoknál feltételezett. Nem, neki nem kellett semmitől félni; és ha képes lett volna képzelődése rémei fölött urrá lenni, érezte, hogy mindent nyugodtan elviselhetne, még a halott látása is.

Ez a halott volt az egyetlen, akinek a vallomásától félnie kellett volna, de egy halottat nem lehet beszédre bírni, ha mindjárt sikerül is a kalapját a tenger fenekén feltalálni.

Másrésről azonban az sem fetszett előtte taná-

Nápoly legelegánsabb gavallérja.

Még alig volt ideje e szavak értelmét felfogni, mikor sok hangot össze-vissza kiabálni hallott: „Itt van ő! Itt van ő!“ és Usilli Spiáno és más urak siettek feléje kik mögötte feljöttek a lépcsőn, körülfogták és nagy érdeklődéssel tudakozódtak becses egészsége felől.

— Nos, mi van veled? ... Jól érzed magadat megint ... Nos, mi is volt az tulajdonképen?

— A tengeri rák működött ugy nálad?

— Az infámis pezsgők működött, egyéb semmi — mondta a báró, miközben jobbra-balra kézszorításokat váltott.

— A dolog nagyon egyszerű, mondta Usilli. A rák kényelemetlen érezte magát, mert idegen elembe kénytelen uszni.

— Szivemből sajnálom, kedves márkí, mentegetőzött a báró. A tükröket és a botrányt megfizetem.

— Nagyon megsértetted magadat?

— Szóra sem érdemes. Egy pár horzsolás az egész. Hiszen tudod, mi vastag bőrűek vagyunk ...

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemezzel, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tűk eredeti gyári árban lesznek elárúsítva míg a készlet tart Glíck Samu gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, súlyszűz karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árakban szállít Glíck Samu gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres répvágókat, szecskavágókat, ujjonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít Glíck Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Ibolya-crém, a legjobb hatású arc- és kézfinomító szerek Egyedül kaphatók:

Ibolya-szappan,

Ibolya-puder,

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszerárban.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona. Ibolya-puder 1 korona. Ibolya-szappan 70 fillér.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek-, gumicikkek-, kozmetika- és illatszerekben.

205

Szabász a háznál, kincs a háznál! Hölgyek öröme!

„Reform“ szabadalmazott szabásiveim megjelentek. Egy készlet áll: 4 ívből, 4 színben nyomva, 70 cm. széles, 100 cm. hosszú, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhatja a legelegánsabb ruhákat. Nélkülözhetetlen minden háznál, mint szabónőknél, valamint iskolákban és internátusokban oktatásra. Ára magyar és német utasítással, 1 kopirozó rádli, 2 acélkréta, 1 centiméterrel összesen hat korona. 6 készlet vételnél 10 százalék, 12 készletnél 15 százalék engedmény. Szabástanítási módszerem Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kiűntetve. Szabásminták 80 fillér bélyeg ellenében vidékre portómentesen küldetnek. Árjegyzék ingyen. A legújabb divatlapok 60-120-250 fillérig tetemesen leszállított árban, t. i. 25 százalékkal olcsóbban mint bárhol. - Kaphatók:

339

Mehr Sámuel

okleveles úri- és női műszabász, szabászati intézete BUDAPEST, VII. Nagydíófa-utca 29. - a.

Viszontelárusítók mindenhol kerestetnek.

Csongrádi zamatos

siller 48, fehér 52, rizling 56 korona hektóként kölcsön hordómban utánvétellel.

KÉRJEN PRÓBÁRA

60 liternyit, állandó vevőm marad. **Borbás József** szőlőbirtoka Csongrád, Justh Gyula-utca 33.

— 202 —

csosnak, hogy az ügy fejleményeit tétlenül várja be. Egy kalap miatt rémületbe esni, ostobaság volt, beszámithatatlan cselekvény; be époly esztelenség lett volna bevárni, míg az újságok az ügyet hosszúra, szélesre tapossák és végre kihúzzák a tűt a szénás szekérből.

Miután a Santafusca név már egyszer fel volt említve, erőt kellett venni magán, beszaladgálni a várost, felvilágosításokat követelni, sőt magát a államügyészt is fel kellett keresnie s hiteles felvilágosítást követelni tőle, mi igaz a szóbeszédből.

Tulságos tartózkodás olyan ügyben, melynél becsülete kockán állott, okvetlenül általános feltűnést keltethetne. Mindenesetre szerepet kellett elfogadnia a pörben, ha mindjárt csak a haziurét is.

Most mindenek előtt sietve Nápolyba kellett mennie . . . megmosdott s megkérdezte az előhívott inástól, nem kaphatna-e egy zárt kocsit, hogy feltűnés nélkül a városba juthasson.

— Eccelenzának csak parancsolnia kell.

— Nos, úgy hát, mondd meg a márkának . . . de nem, hiszen pár óra múlva találkozom vele.

Mindenek előtt olvasnia kellett a reggeli lapokat, hogy ha szükséges, rögtön cáfolhasson.

— Ez az átkozott újságíró-falka! — dörmögött magában, míg a kocsit egyik sarkába húzódva a város felé röpült. — Ez az átkozott nyomtatott trics tracs! Ha hatalmamba állana, minden újságíró a tengerbe fojtanék.

A régi Santafuscák feudális vére felforrt benne, dühösen felháborította minden demokrata intézmény ellen,

— 203 —

mely a halaskofák tereferéit nyomtatott lapokon megörökíti.

Minden más egyéb biztosíték nélkül, minthogy „azt beszélnek,“ kinyomtatnak dolgokat, amiket senki sem mond, senki sem volna képes mondani, vagy csak meghalgatni is.

Az egész uton egyik újságíró a másik után akasztgatta fel elméjében. — A városba érve, borralalót adott a kocsinak és haza rohan, hogy tisztességessé tegye magát.

Magdolna az ő régi frázisaival nyitott neki ajtót, melyeket már nem is hallott többé, annyira megszókkott.

Öltözködés közben ismételte magában a végbeszédét s megerősítette magát e közben a meggyőződésben, hogy sem Istentől, sem embertől nem kell semmit sem félnie.

Azután a klubba ment, hogy bocsánatot kérjen Vico di Spianotól, ki ott szokott reggelizni. Ez volt csakugyan a legegyszerűbb módja annak, hogy a reggeli lapokat olvassa.

Abban a pillanatban, amint a küszöbön átlépett, hallotta amint a kapus azt mondta Raffaellónak:

— Megcsipték már.

— Kiti? kérdezte a báró mohón, épen mintha ő hozzá lett volna a szó intézve.

— A barát gyilkosát, eccelenza!

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az új korházzal szemben levő házamban, új gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavítását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavítását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kéveköti és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormányval ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghíresebb párossoru „Unicum Drill“ és műtrágya-szűrővel egyesített vetőgépeket, a legtekélyesebb négyzetbe ültető amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszalókat, szecskaevőket, kukoricamorzsolókat, vas és lánchoronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdak Aratógépszövetkezetének“ felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörökvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megüsztel, a legjobban kielégítsek, a minék elérésére szakképzettségem elég kezességet nyújt. Igyekeznem fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerező és lakatosmester.

MAKÓN, az újkorházzal szemben.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány alakadás.

Aki egészséges, olcsó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsfát akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legtekélyesebb vezető szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepehez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szovány minőségű I. rendű gyökeres fás és sima zöldoltványok bor- és csemefajokban, amerikai sima és gyöve- es vesszők a legolcsóbb árban kaphatók.

Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseres-ye, meggy, oajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nemes rózsá oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadhatnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

IV. Igen tisztelt uram! Az öntől rendelt többfajta szőlőoltványokat a legjobban dicsérhetem, mert kitűnően megereitek és igen szépek, hitelesen bizonyíthatom bárki előtt.

Kelt Veszprém, 1911. 24. IX.

Üdvözlettel
Benkő István, kádármester.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy külföldi utamról magammal hoztam a legszebb

párizsi és brüsszeli

fűző-szabásokat. Mérték után készítem a legelegánsabb és legcélszerűbb francia fűzőket, valamint sport- és házi midert, haskötőt és testgyenesítő fűzőket. — Raktári fűzők már két koronától följebb. — Eredeti modellek, minden kivitelben.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY.

Mellfűző műtermem: Makó, (főtér.) Stenczky-házban.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan! **Tubarózsa-kenőcs** a legjobb sörör, szeplo és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növesét legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszertára a »Szent István«-hoz

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bóbo- és leánykoponykék, felülő különlegességek. o o

Mérték szerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek! Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pique paplanok. Női blúzok a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak. boák, muftok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legújabb divatu

női- és leánykalapok! Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Díszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Főtér, (az Otthonkávéház mellett)

Kerestetik

egy használt, de teljesen jó karban levő

íróasztal

megvételre. — Cim a kiadóhivatalban.

Névjegyeket, bali meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Nyersolaj szívógáz diesel MOTOROK

benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ. Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÖRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Töky-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Töky-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Örangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Örangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Örangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halotti ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejűk és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelméből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruháknak valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternőkendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhessek és hogy mindazok, kik »Örangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Örangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek. — Kis temetéseket 5 koronától feljebb, nagy temetéseket 20 koronától feljebb.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivék,
Számok,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Egyszerű és pompa-disztravatalozásért és gyászkoszujaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig egyorsan és pontosan, szolid áron.